

ערב שב"ק פרשת חיי שרה
כ"ה מר-חשוון ה'תשע"ז
חדר מנחם חב"ד - מוסקבה

החייל

Солдат

אסיפה עולמית

מנהיגי העולם האמתיים | עמ' 4

ספר קטן -
חידושים גדולים

עמ' 8

Книга, с чтения которой каждый
часик сегодня начинает свой день.

Стр. 15

חדר מורים

ר' שיעליה גרוס

את הפד - הַשְּׂבִיחַ!

כמה מילים

"אם ישך נא, מצליח הרבי, אשר אנכי הולך..."

במלים אלו פותח החזן את תפלת מוסף בימים הנוראים.

במלותיו של אליעזר עבד אברהם, הנושא תפלה חרישית על באר המים, להצלחת שליחותו.

כפי שידוע לכלנו, שליחות זו הצליחה מעל למשער. ואולי נכון יותר - בדיוק כפי המשער, כפי שצפה מראש אברהם אבינו: "הוא ישלח מלאכו לפניך, והצליח דרכך..." הצלחה אמיתית, כזו הבאה מלמעלה במתנה, שהופכת את כל השליחות למצלחת עוד בטרם החלה.

'סייעתא דשמיא' במלוא מובן המלה.

איך זכה לכך אותו שליח? ששליחותו הצליחה עוד בטרם פסע את פסיעותיו הראשונות על ארמת חרן?

התשובה לכך היא בשנים: ראשית, "עבד אברהם אנוכי", הוא יצא לשליחות בבטול מחלט לאורו - המשלח.

ושנית, תפלה "הוא טרם בילה לדבר - והנה רבקה יוצאת..."

מסתבר שבכדי להרכיב הצלחה אמיתית, יש צורך להשתמש במרכיבים שונים מן המקבל דרך כלל, דברים אמיתיים יותר...

העורך

תפקידנו בעולם - להכניס את הקדשה לענייני העולם ולהעלות אותם.

***

נשמע קול תקתוק של סגירת ילקוט עשוי בד משבץ. הוא נשק למזוזה בתנועה חגיגית משהו.

"יש לך את הכל" אמרה לו אמא, "לא תהיינה בעיות".

הוא היטיב את הפאות והכפה, סדר את הציציות, נופף לשלום לאמא, ויצא מן הבית.

הוא הרים את עיניו: "זהו יום טוב לצאת לדרך" חשב לעצמו, "הראות טובה, והשמש מחממת בנעימות. יעזר ה' ואצליח בשליחותי המכריעה והחשובה..."

***

מאז השליחות הראשונה, מטלת עלינו השליחות, לגלות אלקות וקדשה בעולם.

השליחות היא יומיומית, בבית, בחדר, בבית הכנסת, ובחצר.

הקב"ה - המשלח, נותן לנו את "כל אשר לו", ממש כמו אברהם בשליחות הראשונה, למען הצלחת השליחות החשובה הזו, את כל הכחות שאנו צריכים.

בדורנו - הרבי אומר - השליחות היחידה שנשארה היא: "לקבל את פני משיח צדקנו בפעל ממש".

בהצלחה!

חשבתם פעם על מה שנתן אברהם לאליעזר עבדו, בפרשתנו? "כל טוב אדוניו בידו..." - שטר מתנה, עבור יצחק, על כל נכסיו! מה היה חשוב כל כך, שבשל כך היה צריך אברהם להעניק את כל רכושו?

האם ידעתם שאפילו למטרות צדקה אסור לבזבז יותר מחמישית מהכסף שיש לי? אז

מדוע בזבו אברהם כל כך הרבה, על מנת למצא שדוד לבנו? אברהם היה איש עשיר, אני חושב שתסכימו אתי שגם חלק מרכושו היה מספק את הפלה ומשפחה להשתדך עם יצחק...

הרבי מסביר, שאברהם השקיע את כל כלו בנישואין הללו, מכיון שלא היתה זו סתם חתונה, אלא נשואים יסודיים וחשובים ביותר: אלו הנשואים הראשונים בין בני זוג יהודיים! (לאחר ברית מלה)

ולא רק זה: בתורת החסידות, מסמל יצחק - את הרוחניות. ורבקה - את הגשמיות. אם כך, זהו בעצם החבור של הגשמיות והרוחניות יחד. אם נחשב על זה רגע, זהו בעצם כל

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' דוד ורעייתו רחל ריסא ע"ה חנזין

עיתון 'החילו' - עריכה: ר' שיעליה גרוס מערכת: ר' אבי גדו, ר' יוסף יצחק דלוי, ר' אפרים אלטשולער, הת' אוריה ג'ורי, הת' נפתלי רייניץ עיצוב: ר' אברמי זקס

פניות, תגובות והערות ניתן לשלוח לכתובת: achayalru@gmail.com

זמני השבת

ניסוח השבת: 15:50

צאת השבת: 17:11

יש לי חומש מיוחד

תלמידי כיתה א', קיבלו את ספרי החומש החדשים, במסיבה מושקעת ומרהיבה מדוות: זלמי דוברי

ביום ראשון האחרון, גדשו הורים נרגשים את ספסלי בית הכנסת של החדר, מצפים לכניסת חתני החמש – ילדי פתח אי הטהורים. את הכניסה פתח המנהל המסור ר' אבי גז'י, ולאחר דברי פתיחה קצרים נכנסו התלמידים כשהתרגשות גדולה על פניהם. על גבי המסך הקרוי סרטון קצר המראה את סדר היום החגיגי שעובר על התלמידים בכתה א'.

מנהל החדר ר' יוסי קעניג, ברח את התלמידים, וקשר את היום המיוחד עם פרשת השבוע ויום הבירה כ' מר-חשון. נציגי ההורים הרב דערן ברח אף הוא את התלמידים, והודה לצוות החדר על העבודה הרבה, החשק והמסירות. וכעת – חתני החמש, הלא הם הילדים היקרים. שדקלמו בצורה מרגשת בפני ההורים את הסבות לשמחה הגדולה, ועל התרגשות המיוחדת להתחיל ללמוד חמש בראשית. הם שרו את שיר הנושא המרגש, והיה נכר שגם חלק גדול מקהל ההורים, הכיר היטב את מילות השיר... הרב הראשי הרב לאזאר שיחי ברח את התלמידים בהדגישו שפרשת בראשית היא ההזדמנות שיש מציאות של עולם, שאותו עלינו לתקן על ידי תורה ומצוות. לסיום המסבה, פאחו כלם ברקוד חסידי ספונטני, ובמקביל נגשו אל חדר ההתנועדות, לאמירת לחיים סביב השלחן עמוס הכבוד – מעשי ידי ההורים.

נטילת ידיים בבוקר

לכל שאלה? תשובה!

הרב יוסף יצחק מרזל

החכם עיניו בראשו", וכדי שלא יצטרך לקום ממטותו קודם נטילת ידים, עליו להכין מים בפלי קדם שהולך לישון, וכך יהיה לו מים לנטילת ידים מיד כשקם מהשנה. על נטילה זו - שנוטלים ליד המטה - לא מברכים. מכיון שבדרך כלל כשקמים צריכים לשרותים, ואסור לברך במצב כזה. שנאמר: "ברכי נפשי את ה', וכל קרבי את שם קדשו" וכיון שצריך לברך בכל קרביו (= מעיו), לא יברך עד שיעשה צרכיו, ואחר כך יטל ידיו בשנית ורק אז יברך על נטילת ידים. למרות שכל המצוות בדרך כלל מברכים עליהם לפני עשייתן, אבל במצוות נטילת ידים אי אפשר לברך קודם הנטילה (כי הידים עדין לא נקיות) לכן דוחים את הברכה לאחר הנטילה. אבל צריך לברך סמוך ככל האפשר, ולא להפסיק ביניהם. ולכן מיד לאחר הנטילה, כאשר הידים מנוגבות, מפרדים את הידים, מגביהים אותם עם מקום פאות הראש, ומברכים על נטילת ידים. מקורות: שו"ע אדה"ז סימן ב' סעיפים א', ה', קצות השולחן סימן ב' סעיפים א', ט', ספר המנהגים.

מהו סדר נטילת ידים בשחר, ומתי מברכים 'על נטילת ידים'?

בשבת זו - מבכרים החדש כסלו - מתאספים אלפי שלוחי הרבי מרחבי תבל לבית חיינו 770, לרגל כנוס השלוחים העולמי.

בשיאו של הכנוס, במהלך הבאנקט יערה מעמד ה"ראל קאל": מנחה הערב, הרב משה קוטלרסקי יקריא את שמות הערים והמדינות בהם פועלים בתי חב"ד, והשלוחים של אותו מקום יעמדו על רגליהם וימחאו כף, על "כבוש" המדינה, והפיכתה למוקד של יהדות וחסידות.

כאשר שליח מגיע למקום ופותח בו בית חב"ד, הוא נהפך לבעל הבית של המקום.

מנהיג המדינה האמיתי הוא לא מי שנבחר בקלפי למספר שנים, אלא זה שפועל להוריד את השכינה למטה, ולעשות "דירה בתחוננים".

במשך השנים, שלוחים שיצאו למדינה חדשה היו עוברים בחלקת דולרים, ומביאים לידינו של הרבי את "מפתח המדינה". פעמים רבות היו נוכחים בהעברת בעלות המדינה לרבי אפלו ראשי הערים והמדינות של אותם מקומות.

האם שמעתם פעם שהרבי מנה "בעלי בתים" לעולם, וקבע כי הם אלו שינהלו את העולם? ובכן שמעו את הספור המפלא שארע בחג הסוכות של שנת תשל"א.

יש מנהיג לעולם

באותם ימים התאספו בניו יורק עשרות מנהיגים מרחבי תבל שבאו לעצרת הכללית של האומות המאוחדות - האו"ם, שנערכת במטה הכללי במנהטון.

כרגיל, העביר האו"ם החלטות נגד עם ישראל וארץ ישראל, שעברו ברוב קולות של מדינות ערב...

בעיצומו של חג הסוכות פעל הרבי בהנהגה שמיימית ומפלאה: להקים "או"ם חסידי", המרכיב מרבנים שלוחים וראשי ישיבות, למנות אותם כ"בעלי הבית" של מדינות העולם, ולהחליט כי ארץ

**בעיצומה של
עצרת ה"אומות
המאוחדות"
במנהטון, מכריז
הרבי על הקמת
"או"ם חסידי",
וממנה נציגים
ל"בעלי הבית" של
מדינות העולם
השונות | סדרה
של מהלכים
שמימיים ומופלאים,
בחג הסוכות של
שנת תשל"א |
מוגש לרגל כינוס
השלוחים העולמי**

לנתקו עולם

ישראל שיכת לעם ישראל.

בימי חול המועד אמר הרבי את הדברים הללו:

"כאשר רואים שישנו כנוס של אמות העולם - הנה לכל ראש צריכים בני ישראל לערוך כנוס של קדשה, ועל ידי זה יהפכו את כל ה"יו-עו" (ראשי התבות של האו"ם באנגלית - UN) לטובה.

וענין זה קשור עם הכנוס של צא"ח, שיערף כאן לאחר השבת, ובפרט שבכנוס זה ישתתפו יהודים שבאים מהמקומות של "כל גוים .. כל האומים", כד, שיהיה זה לעמת הכנוס של באי-כח כל שבועים האמות, וע"י הכנוס של בני ישראל (כאן ובכל מקום שבו יתכנסו) יבטלו את הכנוס של הגוים, ויאמרו להקב"ה: ראה החלוק ביניהם... בכנוס זה מדברים ענינים טובים, וראה מה מדברים בכנוס שלהם!..."

בהתוועדות נכחו מספר נציגים של ישראל לאו"ם שהתפעמו לשמע הדברים, והרבי אף פנה אליהם ואמר שפיהודים עליהם לקדש שם שמים, ולא להשתתף בישיבות באו"ם בימים של שבת וחג.

ואכן במהלך הכנוס שיערף במוצאי שבת, הצגו הדוברים כבעלי הבית של המדינות מהן הם באים!

הנציג של ארץ ישראל דבר בתקף על גזירת הגיור - "מיהו יהודי" ופסק כי הגיור יערוך כהלכה בלבד, וכי ארץ ישראל שיכת לעם ישראל.

הנציג מרוסיה דבר על כך שמסד הברזל יפל, והיהודים ב"מדינה ההיא" יוכלו לחיות בגאונה וללא מורא. תכן הכנוס הועבר לרבי, וגרם לנחת רוח רב.

הקפות למנהיגי האו"ם

אך הענין לא הסתיים בהתוועדות חג הסכות.

בימי שמחת תורה המשיך הרבי "לבטל" את רצונם של שרי אמות העולם.

בליל שמיני עצרת אמר הרבי לגבאי, כי "יכבדו בהקפה זו את אלו שיתמנו על פי תורה (בהיותם רבנים או ראשי-ישיבות) בתור "בעלי-בתים" על מדינות העולם".

הרבנים והשלוחים נגשו לארון הקדש ונטלו את ספרי התורה,

הרבי בשמחת תורה תשנ"ד (צולם ע"י נכרי)

מטה האו"ם בניו יורק

הצבעה מופלאה

כמוכן שכל הנושא של הקמת האו"ם וקבלת האחריות על מדינות העולם, ירד גם למעשה בפעל. וכך אמר הרבי בהתוועדות של שמחת תורה:

הסדר הוא, שלאחר שישנם נציגי כל המדינות, "יושב הראש" וכלי - עורכים "הצבעה". וכאשר ההצבעה היא באופן שכלם בלי יוצא מן הכלל מחליטים פה אחד, כך יהיה.

ובכן: יחליטו עכשו כלם יחד שעם ישראל אמת, התורה אמת, "וה' אלקים אמת", ושכל העולם פלו צריך להתנהג על פי תורת אמת. וכל אלו שמסכימים על זה, יאמרו כלם ביחד "לחיים!"

הקהל פלו אמר לחיים ופרץ בנגון שמחה במשך דקות ארוכות,

והרבי עודד כחוקה במשך דקות רבות, את הנגון "עוצו עצה ותופר..." הקהל שהיה ב770 רקד במלוא הכח, ולכלם היה ברור, כי ברנעים אלו הרבי מבטל את גזירות העולם על עם ישראל.

למחרת, נגשו אל הרבי מנהיגי ארבע המעצמות - רוסיה, אמריקה, צרפת ואנגליה, ונציג של ארץ הקדש, ואמרו לרבי, כי כחך המנוי שלהם להיות בעלי הבית על המדינות שלהם, הם ממנים את הרבי להיות בעל הבית של העולם פלו! הרבי חיד ואמר: "כבר אתם משליכים את הבעלות חזרה?..."

באותו ערב קרא להם הרבי, ונתן בידם בקבוקי משקה ומזונות לחלקה בין המסובים.

הרבי המשיך, שאחרי המעצמות, באים שאר המדינות. והורה לכל ראשי המדינות הנבחרים - לומר 'לחיים' עבור מדינתם.

העצרת הכללית של האו"ם

כשהרבי לא מפסיק לעודד!

ובעוד הרבי עומד על מקומו, אָמר אֶת הדְּבָרִים הַלְלוּ:

"הסדר הוא, שלאחר שגומרים את ההצבעה וההחלטה וכו', הם הולכים ל"תאטרון". וכיון שפך נהוג אצלם, הנה מסתמא יש לזה איזה מקום ושרש בקדשה. וכיון שמעמד זה הוא "לעמת" האספה שלהם, צריף להיות גם כאן כף..."

סיים הרבי בבת שחוק: "וכיון שלא שפך ללכת ל"תאטרון", נוסף לכה שאין זמן עבור ענין כזה... יעשה מישהו עכשו "קולע", ובכה יצאו ידי חובת ענין ה"תאטרון".

ובאמת, החסיד ר' בנציע שמטוב, בעל הבית של אנגליה, עמד מלוא קומתו ועשה "קולע" על השלחן, לעיני הרבי!

יהודי הוא בעל בית

הקהל הרב ששקה בבית חיינו באותו חג הסוכות ראה במו עיניו כיצד הרבי לוקח חסות על כל יושבי תבל ודואג לעם ישראל. נשיא הדור נדרש למשימה ויצא למלחמה בכחות הרשע, על מנת להגן על עם ישראל.

והרבי הסביר זאת:

"לכאורה אינו מובן: מהו הצרך בכל סדר ההצבעה של נציגי המעצמות הגדולות וכל שאר המדינות, וענין ה"תאטרון" ... הרי הקב"ה קבע את חג הסוכות שבו מקריבים שבעים פרים כנגד שבעים אמות העולם, ובדרך ממילא מתבטלים שבעים השרים, לגבי עם ישראל!?"

הסביר הרבי, כי הקדוש ברוך הוא רוצה שהיהודי יבקש מהשם את מבוקשו, ורק כאשר עם ישראל לוקח אחריות ופועל, הקב"ה נותן כפל כפלים!

הקב"ה יכל לברא עולם משלם ללא מניעות ועכובים. אכל המטרה שלנו, עם ישראל, היא לפעל, לדרש, ולבקש!

"דורנו כבר מוכן לגאולה" סיים הרבי "ותפקידנו היום הוא לבקש מהקב"ה שישלח במהרה את משיח צדקנו!"

ואכן, אנו - שלוחי הרבי - ממשיכים בכל הכח, להרים על נס את דגל היהדות ברחבי העולם, מקרבים עוד יהודי ועוד יהודי, וממלאים את השליחות היחידה שנותרה: לקבל פני משיח צדקנו בפעל ממש!

מנהיגי העולם החסידי כפי שהוכרזו בפני הרבי במעמד ההקפות

הרב יצחק ידגר - עירק	הרב חיים שלום סגל - ארץ הקודש
הרב זכריה גורי - תימן	הרב יהודה קולאשר - רוסיה
הרב אברהם יצחק גליק - גרמניה	הרב חמ"א חודקוב - המדינות הלטביות ופינלנד
הרב יוסף ווינברג - דרום-אפריקה	הרש"ג - מצרים (כיוון שביקר שם עם אדמו"ר הרי"ף).
הרב שמואל חפר - הונגריה	הרב שמואל לויטין - ארצות-הברית
הרב רפאל טאווייל - ארגנטינה	הרב יוסף גולדברג - צרפת
הרב יצחק הענדל - קנדה	הרב בן-ציון שם-טוב - אנגליה
הרב יהודה לייב רסקין - מרוקו וטוניס	הרב בנימין אליהו גורודצקי - שאר מדינות אירופה
הרב אברהם אדבא - דנמרק	הרב אבא פליסקין - אוסטרליה
הרב זלמן אבלסקי - רומניה	הרב צבי הירש חיטריק - ברזיל
הרב משה פנחס כץ - פולין	

זו לא בדיחה!

בסעודת החג בליל שמיני עצרת, שאל אחד האורחים את הרבי, מהו ענין ה"בעלי בתים" שפנה בתור באי - כח על המדינות?

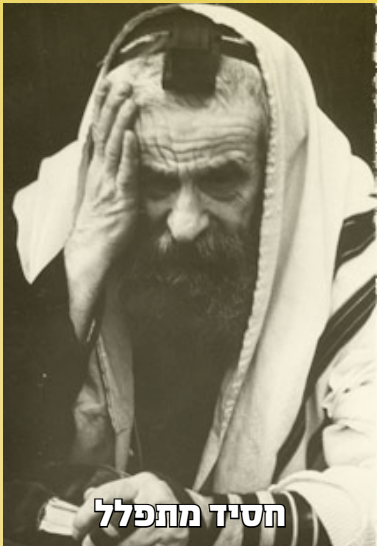
תשובת הרבי היתה: אלו הייתי סבור לעשות בדיחה ("אויב איך וואלט געמיינט א דזשאוק") - לא הייתי מורה להוציא ספרי תורה ("וואלט איך ניט געהייסן ארויסנעמען ספר תורה'ס")...

ליובאוויטש והיפּליה

מסע מרתק בעקבות החסידים עם ר' אבי גדז'

ר' בצלאל וילשאנסקי - פרק ד

ולא נע...

הפּרײץ הַהַמוּם עֹזֵב אֶת הַבַּיִת, כַּמוּכָן לְאַחַר שִׁבְקַשׁ אֶת סְלִיחַת בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה וּבְלֹא אוֹמֵר וּדְבָרִים עֲלֶיהָ עַל עֲגָלָתוֹ וְנִסְעַ.

לְאַחַר שְׁסִימֵי הַחֲסִיד אֶת תְּפִלָּתוֹ, סִפְרָה לוֹ אֵשֶׁתוֹ אֶת מַה שְּׂאָרְעִי, וְהִבִּיעָה אֶת חֲשׂוֹנָהּ מִכָּף שְׁעֵסְקָה כִּי גְדוּלָה לֹא יֵצֵא לַפֶּעַל. בְּתַגּוּבָה לִכְךָ אָמַר הַחֲסִיד: "אִם הוּא רָצָה לַפְגֵּשׁ דְּוָקָא אוֹתִי, בְּוֵדָאֵי יִחְזֹר שׁוֹב בְּפַעַם אַחֲרָתּוֹ..."

ר' יקותיאל ליפלער

בְּסִפְרֵי הַיּוֹם יוֹם מוּבָא שְׁבִתְקוּפוֹת מְסִימוֹת הָיָה הַחֲסִיד ר' יְקוֹתִיאֵל לִיפְלֶעַר מִתְּפִלָּל לְכָל אַרְבֵּי הַיּוֹם - לְלֹא הַפְּסֵק בֵּין שְׁלֹשֶׁת הַתְּפִלוֹת.

ר' בצלאל ספר על כך באחת ההזדמנויות:

בְּעִיר חֶרְסוֹן הָיָה אִישׁ זָקֵן מְפֻלָּג מִהָעִיר לִיעֲפֹלֶע. שְׂאֵלְתִי אוֹתוֹ - מִסִּפְרֵי ר' בְּצַלָּאֵל - אִם הוּא הִכִּיר אֶת ר' יְקוֹתִיאֵל. הִזְקֵן עָנָה לִי שֶׁהוּא עֲצֻמוֹ לֹא הִכִּירוֹ, אֲךָ הִסְבִּיחַ שֶׁלּוֹ סִפְרָה עַל ר' יְקוֹתִיאֵל וְאָמַרָה שֶׁהוּא הָיָה מְשֻׁעָ. כְּאֲשֶׁר שְׂאֵל אוֹתָהּ מִדּוּעַ הִיא מְכַנֶּה אֶת הַחֲסִיד הַנּוֹדֵעַ מְשֻׁעָ, עָנְתָה: "הַיְהוּדִי שִׁיּוֹשֵׁב עִם טְלִית וְתַפְלִין בְּמִשְׁבֵּי יְמֵהָ שְׁלֵמָה וְאֵינּוּ מְרַגֵּשׁ שְׁעָבְרוּ הַיּוֹם וְהַלִּילָה, הוּא בְּוֵדָאֵי מְשֻׁעָ..."

עוד ספר ר' בצלאל:

ר' יקותיאל נהג להתבונן באַלְקוּת לְפָנֵי "הוֹדוּ" בְּמִשְׁבֵּי שְׁעָה, וְרַק אִז הִתְחִיל "הוֹדוּ לַה' קְרָאוּ בְּשִׁמּוֹ..." פְּתָאוּם הָיָה מִפְּסִיק וְאָמַר: "לֹא! זֶה לֹא זֶה!" וְהִתְבּוֹנֵן שׁוֹב בְּמִשְׁבֵּי שְׁעָה, וְאִז הִתְחִיל שׁוֹב, וְשׁוֹב הַפְּסִיק וְאָמַר: "לֹא! זֶה לֹא זֶה!" שׁוֹב הִתְבּוֹנֵן בְּמִשְׁבֵּי שְׁעָה וְרַק אַחֲרַיִךְ הַמְּשִׁיב בְּתַפְלָתוֹ. כְּמוּכָן שְׁלֵפְעָמִים הַתְּפִלָּל מִיָּד וּלְפַעְמַיִם בְּמִשְׁבֵּי זְמַן אַרְבֵּי יוֹתֵר כְּאֵמּוֹר...

תפילתם של חסידים

הַמְּשֻׁפֵּיעַ הַנּוֹדֵעַ הֶרֶב הַחֲסִיד ר' בְּצַלָּאֵל וִילִישְׁאֲנִסְקִי, הָיָה מִתְאַר רַבּוֹת אֶת עֲבוּדַת הַתְּפִלָּה שֶׁל חֲסִידֵי חַב"ד בְּמִשְׁבֵּי הַדּוֹרוֹת, כְּדֵי לְהַמְחִישׁ עַד כְּמָה נְעֻלִית וּמְרוּמָמַת עֲבוּדַת הַחֲסִידוֹת, וּמִצַּד שֵׁנִי, כְּמָה שִׁיכַת הִיא לְכָל חֲסִיד וְחֲסִיד.

בְּאַחַת הַהַזְדַּמְנוּתוֹת סִפֵּר ר' בְּצַלָּאֵל עַל חֲסִיד שֶׁל רַבְּנוֹ הִזְקֵן שֶׁהָיָה נֶחֱשֵׁב לְפִשׁוּט מְבַחֲשֵׁת יְדִיעוֹתָיו בְּתוֹרָה וְכַדּוּמָה, וּלְפִרְנִסְתּוֹ הַתְּעַסֵּק בְּמִסְחָר חֲטִימִים. כָּל הַגּוֹיִים בְּסִבִּיבָה יָדְעוּ שֶׁהוּא אָדָם יָשָׁר מְאֹד, וְאִפְלוּ שֶׁבְּדַרְבָּרָה כָּלֵל הֶעֱלִילוּ הַרְשָׁעִים שֶׁהִיהוּדִים גִּבְבִּים, עָלָיו תְּמִיד סְמִכּוֹ, וְהוֹדוּ בִּישְׁרוֹ.

פַּעַם אַחַת, שָׁמַע אֶחָד הַפְּרִיצִים עַל יִשְׁרוֹ שֶׁל הַחֲסִיד, וְעַל הַסְּחוּרָה הַטּוֹבָה שֶׁהוּא מוֹכֵר. הַפְּרִיצֵי שֶׁהָיָה סָקֵן לְהַפִּיר אֶת הַסְּחוּר הַיְהוּדִי הַיָּשָׁר, הִחְלִיט לְבַצֵּעַ דְּרָכּוֹ הַזְּמָנָה גְדוּלָה מְאֹד שֶׁל חֲטִימִים, וּלְשֵׁם כֵּךְ נִסַּע הַיָּשָׁר אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל הַחֲסִיד. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שֶׁהִגִּיעַ הַפְּרִיצֵי, הָיָה הַחֲסִיד שְׁקוּעַ בְּתַפְלָה, כְּהִגְלוֹ מִיַּד יוֹם לְהַתְּפִלָּל בְּאַרְיִכוֹת וּבְדַבְּקוֹת גְּדוּלָה.

מִי שֶׁפְּתַחַה אֶת דַּלַּת הַבַּיִת הָיְתָה אֵשֶׁתוֹ שֶׁל הַחֲסִיד, וְכִשְׁשָׁמְעָה שֶׁהַפְּרִיצֵי מַעֲנִין לְרַכֵּשׁ כַּמוֹת גְּדוּלָה שֶׁל חֲטִימִים, הִצִּיעָה שֶׁהִיא בְּעֲצָמָה תִּבְצַע אֶת הַמְּכִירָה. הַפְּרִיצֵי מְשׁוּם מַה, הַתְּעַקֵּשׁ שֶׁבְּרַצוֹנוֹ לְבַצֵּעַ אֶת הַעֲסָקָה רַק עִם הַחֲסִיד בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהָרִי זֹ אַחַת מֵהַסְּבוֹת לְנִסְיָתוֹ...

אֵשֶׁת הַחֲסִיד הִבִּינָה שֶׁהַפְּרִיצֵי נָחוּשׁ לַפְגֵּשׁ דְּוָקָא אֶת בַּעֲלָהּ, וְנִאֲלָצָה לְסַפֵּר לוֹ שֶׁבַּעֲלָהּ הַחֲסִיד עִדִּין שְׁקוּעַ בְּתַפְלָתוֹ. הַפְּרִיצֵי פָּרַץ בְּצַחוּק מִתְּגַלְגֵּל וְאָמַר: "חֲשׁבִתִּי שֶׁהוּא יָשָׁן, וְלֹא כְּדָאֵי לְהָעִיר אוֹתוֹ, אוֹלֵי לוֹמֵד וְלֹא כְּדָאֵי לְהַפְּרִיעַ לוֹ בְּרַכּוּז, אֲךָ מִתְּפִלָּל? מַה כָּל כֵּךְ קִשָּׁה בְּלַעֲצֹר אֶת הַתְּפִלָּה??!"

בַּעֲלַת הַבַּיִת חִיכָה וְאָמְרָה: "כִּשְׁבַּעֲלִי מִתְּפִלָּל, שׁוּם דְּבָר לֹא יִכַּל לַעֲצֹר אוֹתוֹ!" הַפְּרִיצֵי לֹא הֶאֱמִין לְמִשְׁמַע אֲזִינוֹ, פָּנָיו הִתְאַדְּמוּ בְּכַעַס, וְהוּא נִגַּשׁ לְרִאיוֹת זֹאת בְּעֲצָמוֹ. הַחֲסִיד יָשָׁב בְּקִצְצָה הַחֲדָר עַל יַד הַחֲלוֹן, פָּנָיו מְכוּסוֹת בְּטְלִית וְגוֹפּוֹ לֹא זָז. הַפְּרִיצֵי הִתְקַרֵּב אֶל הָאִישׁ הַמִּתְּפִלָּל עִם מַגְפֵי הַפָּרֶשׁ הַמְּרַעֲשִׁים שֶׁלוֹ, אֲךָ עִדִּין לֹא זָכָה לְתִשׁוּמַת לֵב מִהַחֲסִיד. לַפְּתַע, לְתַתְּהֵמַת בַּעֲלַת הַבַּיִת שֶׁעָקְבָהּ בְּחֲשָׁשׁ אַחֲרָיִךְ הַמִּתְרַחֵשׁ דְּרַךְ הַפְּרִיצֵי אֶת רוֹבְהוֹ

וְיָרָה יְרִיָּה לְכוּן הַחֲלוֹן הַפְּתוּחַ יָד אֲזִינוֹ שֶׁל אֶת הַחֲסִיד. מִיּוֹד עֲנוּ לֹא זַע

כש שלג ילבינו

שלג בירושלים

מכונות לייצור שלג מלאכותי

לא אחת אנו קמים בבוקר ולכל מלא העין רק לבן, ולבן... עם כל מעלותיו וחסרונותיו, השלג היה ונשאר אחד מסמלי החורף המובהקים, ולמראה מרתק ביופיו. וגם כאן, יש הוראה בעבודת ה'.

שלג על פסגת החרמון

דובים בקוטב

גולש סקי בשלג

משחקי שלג

במקום שליחותינו - רוסייה, אנו נהנים (או סובלים...) מפמנת גדולה מאד של שלג בחורף.

אתם כמוכן יודעים, שלא קיימים שני פתיתי שלג בצורה זהה! ובאמת, חוקר אחד ערך ניסויים, וצלם במיקרוסקופ כמה מאות פתיתי שלג, ולכל אחד הייתה צורה שונה!

פתיתי השלג הם פתיתי קרח קטנים ויבשים מאד, וכשנגע

הוא עמד בחוץ וחיך אלי. השבתי לו חינה. רציתי לפתח אתו בשיחה, אבל הוא המשיך לעמד ללא תזונה, עם חינה גדול על השפתים. התקדמתי לעברו. פתאום, החלקתי על הקרח ונפלתי עליו. הוא התפרק לגורמים...

ככה זה אצל בבות השלג, הם לא יוכלו לשאת אותך אם אתה נמצא עליהן.

בבת שלג, יסודה משלג וסופה לשלג, ובסוף נשארת ממנה ערמת שלג אחת גדולה...

אתר הסקי בחרמון

אך עוד לפני כן, נרשמו עוד חורפים היסטוריים, שבהם השלג שירד בארץ ישראל לא ידע גבול:

כותב תלמידו של רבי יהודה הקסיד: "בשנת תס"ו (1706), לפני כשבע מאות שנה) ירד שלג [בירושלים] שבוע שלם בחדש שבט, עד שכל החצרות היו מלאים שלגים... ולא זכר אדם שהיה בימיו שלג הרבה כנ"ל..."

בשנת רפ"א נכתב כי ירד שלג בגבה ארבע אמות ומעלה! שזה בערך שתי מטרים...

מענין לדעת כי הגשם שיורד היה פעם קפוא כשלג... אך כשהוא מגיע לעולם, הוא נמס בגלל האוויר החם פחות או יותר. הברד עובר תהליך דומה, אלא שכשהוא עומד לימס הוא עולה בחזרה למעלה ונעטף בשכבה נוספת של ברד, הוא יורד שוב, עומד לימס, עולה למעלה, וחוזר חלילה...

השלג יורד כאשר מזג האוויר בחוץ הוא קר, והשלג לא נמס כל הדרך. ולעומת הגשם והברד, פתיית השלג שהם, כידוע, קלים ואווריריים מאד, הם נופלים לאט...

לא לקפוא!

השלג מסמל את הקרירות בעבודת השם. פעם הבעל שם טוב ראה על יד הנהר הקפוא, גויים יוצרים צורות טמאות על הקרח, ואמר לתלמידיו: "המים אמנם מטהרים אותנו, אך אם הם קפואים וקרים, ראו מהי התוצאה..."

על חסיד להיות אדם חי, רותח ולוהט, בשביל להשיג את המטרה!

איגלו עשוי שלג

כלבים רתומים למזחלת שלג

בהם ביד, הם ימסו מיד מחם גופינו. האסקימואים בונים מהשלג את פתייהם הנקראים "איגלו". השלג בדרך כלל אוורירי ולא דחוס, אך אם נקח קבוצה גדולה של פתיית שלג ונדחס אותם ביחד, יצא לנו כדור שלג קשה...

בשלג משחקים ב"מלחמות שלג" ויצירת בבות שלג, וגם גולשים עליו במזחלות מיחדות. ישנם אתרי גלישה על השלג - סקי, בהם גולשים על השלג במקומות מיחדים, בעקר בהרים.

נוף ההרים המושלגים הוא נהדר, וצלמים וציירים רבים באים להנציחו.

בארץ הקודש

גם בארץ ישראל - בהר החרמון, קים אתר סקי בחרף, ומצוי בו שלג כמעט בכל השנה. בארץ הקדש השלג לא מצוי כל כך, אלא יורד במקומות גבוהים כמו הר החרמון הנזכר, צפון רמת הגולן והר מרון. לעתים השלג יורד במקומות נמוכים יותר, כמו ירושלים וצפת שבהם הוא יורד בעצמה רבה. בחרף ה'תשע"ד ירדה בא"י כמות שלג חריגה, ירושלים נצבעה בלבן, אפילו בערי הדרום ירד שלג קל, ובכסגות הרי השומרון נעצם השלג לגבה של 80-90 ס"מ!

חרף תשי"א היה אחד מהחורפים הקשים בארץ. בשנה זו ירד שלג אפילו על חוף הים! זה היה מקרה נדיר ביותר.

כל יום אומר משהו!

לוח שונה וייחודי

בשבועות הקודמים תארנו מה עמד מאחורי הוצאתו של 'לוח היום יום', למי יעדה פתיבתו, כיצד יצא לאור, ועל השבחים הרבים שקבל. אך מהי באמת יחודיותו של הספר? האמת היא, שעל זה עדין לא הסברנו דבר...

נתחיל מכך, ש'לוח היום יום' שונה וייחודי מכל לוחות השנה האחרים שישנם, לא רק בתכנים החסידיים הממלאים את הימים, אלא גם בתאריכים: הוא בעצם הלוח היחיד הנפתח ומסתים בתאריך י"ט כסלו - ראש השנה לחסידות...

ובנוסף לכך, באותה תקופה - בעיצומה של מלחמת העולם השנייה - היתה הופעתו של לוח זה תופעה חדשה לגמרי: לא עוד לוח המורה את זמני היום - מתי הזריחה והשקיעה, כניסת ויציאת השבת, אלא לוח המורה כיצד ובמה יש למלא את היום! וכדברי הרבי הרי"ץ: "יום ליום יביע אומר - כל יום אומר משהו. זהו היום יום במוכנו האמתי, שכל יום - יום הוא".

כלומר, חדושו העקרי של הלוח היה, כמובן, בתכנון: מדי יום מפרטים בו שעורי חת"ת היומיים, מנהגים חב"דים השכיחים לתקופה, וגולת הכותרת - פתגם חסידי מתורתה והדרכותיה של חסידות חב"ד. הפתגמים כלם לוקטו מתוך כתבי אדמו"ר הרי"ץ, והם מקיפים בחכמה עמקה את כל יסודי החסידות והדרכותיה, תוך שימת דגש על התעוררות לעבודת ה' בחיי היום יום.

ספר קטן - חידושים גדולים

נפרט מעט את הדברים, וכך נבין יותר את חדושו הגדול של הספר הקטן.

נפתח בחדוש של ה'יום יום' - שעורי החת"ת המפורטים בו. אולי לא לכלנו ידוע אשר אותם שעורי חת"ת המפורטים לנו, וקשה להפרידם ממהותו של כל חסיד, החלו לראשונה רק בעקבות היום יום! עד אז, לא היה משג של

לפי סדר יומי לשנה שלמה.

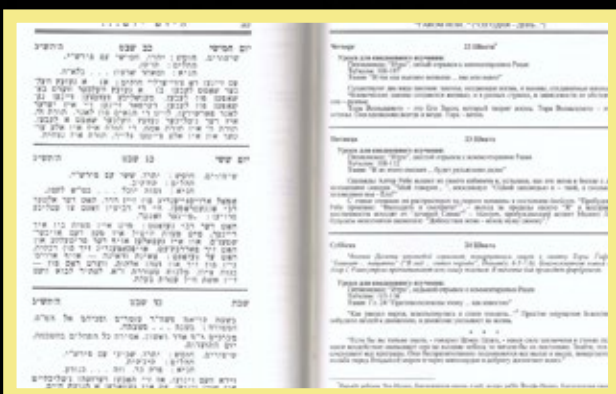
אמנם חסידים למדו תנ"א, ואף כל יום, וכן אמרו תהלים וחמש, אך כלל לא באפן מסדר וקבוע. לראשונה חלק אדמו"ר הרי"ץ את התנ"א עבור 'לוח היום יום', וכך נוצרו שעורי החת"ת השונים לכל נפש. זוהי למעשה הבשורה הראשונה שהביא עמו 'היום יום'.

אך כאמור, החלק העקרי והמיחד שב'היום יום', הלא הוא לקט הפתגמים החסידיים, "פנינים ואבני חן", שדלה עבורנו הרבי נשיא דורנו מאוצרות אדירים. היו שכנו זאת "תורה שבכתב של עבודת השם" ויש שאמרו "קצור שלחן ערוך של היכלי החסידות".

ובכן, אין זו רק מלאכת לקוט פתגמים, שאף היא מלאכה הדורשת חכמה, אלא פאן דרושה "חכמה עמקה" - לתת לפני הקורא הרגיל את ענינה ומהותה של חסידות חב"ד במלים קצרות, שיחדרו להבנתו ולהשגתו של כל איש ואיש.

פריצת דרך

אם אמרנו עד עכשו שהלוח בכלל היה בשעתו חדוש נפלא, הרי שהחלק העקרי שבו - הפתגמים - היה פריצת דרך בעולמה של חב"ד.

אז מה בעצם מיוחד כל כך בספר 'היום יום'? • מהם החידושים הגדולים שבו? • ומדוע מדובר בספר פורץ דרך?

ר' יוסי דלווין מסביר בכתבה שלישיית בסדרה

שְׁמִקוּרוֹת פִּתְגָּמֵי לוח הַיּוֹם הַיּוֹם לֹא הָיוּ מְצוּיִים כָּל כָּף.

וְכֵן סִפֵּם זֹאת אֶחָד מֵאַנְ"שׁ בְּשִׁפְהַ פְּשׁוּטָה: "כִּמּוֹ שֶׁהַלּוֹמֵד פֶּרַשְׁת שְׁבוּעַ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, נַעֲשֶׂה בְּקִי בְּאִפְן כְּלָלִי בְּכָל דְּבָרֵי בַתּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב, וְהַלּוֹמֵד אֶת שְׁעוּרֵי הַתְּנִיָּא (בְּלִמּוּד חֲתִ"ת) מְקַבֵּל יְדִיעָה כְּלָלִית שֶׁל יְסוּדוֹת הַחֲסִידוֹת - כָּף הַלּוֹמֵד מִיַּדֵי יוֹם אֶת הַפִּתְגָּם הַיּוֹמִי בְּהַיּוֹם יוֹם קוֹבֵעַ בְּנַפְשׁוֹ יְדִיעָה כְּלָלִית בְּדַרְכֵי הַחֲסִידוֹת, בְּפִתְגָּמֵי הַיּוֹם שֶׁל מְאֹרֵי הַחֲסִידוֹת, וּבִיְסוּדוֹת הַהִנְהָגָה הַחֲסִידִית."

הִנֵּה לִפְנֵינוּ קִטֵּעַ שֶׁכְּתוּבוֹ בְּשַׁעֲתוֹ לְרַבֵּי מְנַהֲלֵי 'כּוֹלֵל חֲב"ד' בִּירוּשָׁלַיִם, שֶׁבִּטְאוּ בְּמִשְׁפָּטִים חֲב"דִּים מְדוּדִים, אֶת פְּעֻלָּתוֹ שֶׁל לוח זה:

"קִבְּץ זֶה הוּא מְלֵא תִּכּוֹן . . . נִתּוּן בְּסִדְר וְנִיחּוּחַ נִפְלֵא לְשִׁמוּשׁ יוֹמִיּוּמִי. וּבְרוּחַ זֶה נִתְקַבֵּל, וּבִיחּוּד אֶצֶל אַנְ"שׁ וְשָׂאָר חוֹגִים תּוֹרְנִיִּים. וּמְקַרֵּב לֵב נֹאמֵר לוֹ: יֵשֶׁר חִילוֹ!"

כָּל אֶחָד מֵאַתְנֵן יוֹדֵעַ שֶׁאֶחָד מֵהַבְּדֻלִים הַבּוֹלְטִים בֵּין עוֹלָמָה שֶׁל חֲסִידוֹת חֲב"ד לְתוֹרַת הַחֲסִידוֹת הַכְּלָלִית, הוּא בְּכָף שֶׁבַתּוֹרַת חֲסִידוֹת חֲב"ד תְּמִיד הַדְּבָרִים בְּאִים בְּאַרְיָכוֹת וּבְהַסְבְּרִים רַבִּים, וְאֵלוֹ בְּחֲסִידוֹת הַכְּלָלִית - הַתּוֹרוֹת הֵם קְצָרוֹת ("וֹאֲרִטִים"). הַהֲבֵדֵל נּוֹבֵעַ כְּמוֹכֵן מְגִישֵׁת חֲסִידוֹת חֲב"ד הַדּוֹרֶשֶׁת עֲבוּדַת ה' פְּנִימִית וְיְסוּדִית יוֹתֵר, שֶׁתְּחַדֵּר בְּכָל כַּחוֹת חוּשֵׁי הָאָדָם, וְלִכְךָ נְדַרְשִׁים בְּאוּרִים וְהַסְבְּרִים אֲרָפִים.

וְהִנֵּה לִפְנֵינוּ סִפֵּר חֲב"דִּי, בְּמַתְכַּנֶּת שׁוֹנָה - בּוֹ אֲנִי מוֹצֵאִים אִמְרוֹת וּפִתְגָּמִים קְצָרִים, מוֹעֵט הַמְּחַזֵּק אֶת הַמְּרַבֵּה. וְזֶהוּ בְּעֵצֶם הַפְּלֵא הַגְּדוֹל שֶׁל סִפֵּר 'הַיּוֹם יוֹם': תּוֹרַת חֲב"ד הָאַרְכָּה וְהַרְחֵבָה, צוֹמְצָמָה וְהוֹכְנָסָה מִתּוֹךְ פִּתְגָּמֵי הַיּוֹם יוֹם, וְעַם כָּל זֶה נִשְׂאָרוֹ בְּכָל תְּקֵפָם, אִמְרֵי חֲב"ד - חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת, הַדּוֹרֶשֶׁים עֲבוּדָה פְּנִימִית וְיְסוּדִית.

מועט המחזיק את המרובה

כְּפִי הַמְצִיָּן בְּדָף הַשַּׁעֲרַ שֶׁל הַסִּפֵּר - הַפִּתְגָּמִים נִלְקְטוּ אֶךְ וְרַק מִתּוֹךְ אוֹצֵר פִּתְבּוֹי שֶׁל אֲדָמוֹ"ר הַרִי"ץ (הִנֵּה עוֹד 'שְׁעוּר' וּמְסָר בְּעֵנֵן הַתְּקַשְׁרוֹת לְרַבֵּי!) וְהֵם מְקִיפִים אֶת עַקְרֵי דַרְכֵי הַחֲסִידוֹת וְיְסוּדוֹתֶיהָ. בְּכָל תְּאֵרִיף חֲסִידִי, חֲגִים וּמוֹעֲדִים, יֵשֶׁנוּ פִּתְגָּם הַעוֹסֵק בְּמַהוּתוֹ שֶׁל הַיּוֹם, וּבִשְׂאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה - בְּמַגֵּן נוֹשָׂאִים יְסוּדִיִּים בְּדַרְכֵי הַחֲסִידוֹת.

רְאוּי לְצִיָּן, אֲשֶׁר בְּשַׁעֲתוֹ הָיוּ הַפִּתְגָּמִים חֲדָשִׁים מִמֶּשׁ לְרַב אַנְ"שׁ, שֶׁכֵּן בְּאוֹתוֹ זְמַן יֵצְאוּ לְאוֹר סִפְרֵי חֲסִידוֹת מְעֵטִים בְּלִבָּד - סִפְרֵי יְסוּד אֲחָדִים כְּמוֹ תְּנִיָּא וְתוֹרָה אוֹר, וּמְסִפֵּר מְצַמֵּם שֶׁל שִׁיחֻתוֹי שֶׁל אֲדָמוֹ"ר הַרִי"ץ נ"ע. כָּף יֵצֵא

מִסִּפְרֵי ר' הַלֵּל זֶלְצְמַן בְּסִפְרוֹ "סִמְקָנֵד":

"אֲנִי זוֹכֵר שֶׁבְּאַחַת הַשָּׁנִים בְּאֲשֶׁר נִסְעֵנוּ לְקִטְיֵף הַקְּתָנָה, הָיָה זֶה יַחַד עִם ר' מֹשֶׁה נִיסְלֵבִיץ' וְר' מִיכָאֵל מִיְשׁוּלוֹבִין. לְקַחְנוּ אִתָּנוּ אוֹכֵל מִהַבֵּית גַּם - אֶת סִפֵּר 'הַיּוֹם יוֹם' אוֹתוֹ הַצֵּלְהֵתִי לְהַשִּׁיג בְּמוֹסָקָה זְמַן קְצָר קֹדֵם לָכֵן.

עַבְדֵנוּ בְּבִקֵּר עַד זְמַן אֲרוּחַת הַצִּהָרִים, וְאַחַר כָּךְ פָּרַשְׁנוּ מִשְׂאָר הַפְּעָלִים הַגּוֹיִים וְיִשְׁבְּנוּ בְּצַד, לֵיד מַעֲנֵן שְׁנֹבֵעַ בְּמִקּוֹם. הָאֲוִיר הָיָה צַח וְנִקִּי, הַתִּישְׁבְּנוּ עַל הַדָּשָׂא וְנִטְלָנוּ יְדִים לְסַעוּדָה. לְאַחַר שֶׁסַּעַדְנוּ אֶת לִבְנוּ, לְגַמְנוּ בְּצִמְאָ' אֶת 'הַיּוֹם יוֹם'..."

הָיָה זֶה לְאַחַר שָׁנִים רַבּוֹת שֶׁלֹּא הִגִּיעַ אֵלֵינוּ שׁוֹם מִיַּדֵּעַ מִחֲצַר הַרְבִּי, שׁוֹם שִׁיחַת קֹדֶשׁ אוֹ שׁוֹם דְּבָר אַחַר מִהַרְבֵּי. הַתְּעַנְגְנוּ עַל כָּל קִטֵּעַ יוֹמִי שֶׁלְּמַדְנוּ, שְׁהִיָּה אֲזוֹ רַכּוּשׁ רוּחָנִי וְרַב עֵרֶךְ עֲבוּרֵנוּ. הַסִּפֵּר הַקָּטָן פְּשׁוּט הַקְּוִיָּה אוֹתָנוּ. אִין לְתֵאָר אֶת הַעֲנֵג הַגְּדוֹל שֶׁלָּנוּ לְלַמֵּד עוֹד אִמְרָה, וְעוֹד שִׁיחָה, וְעוֹד הוֹרָאָה.

ר' משה ניסלביץ' ע"ה

איור: נפתלי רייניץ.

פטרונות ניתן לשלוח:
 ללוי גורליק, לכתובת המייל של
 העיתון, או להניח בתיבת 'החילוקי',
 ולהשתתף בהגרלת פרסים
 ביום שישי!

**עובד
 לסוחר**

ריבועי קסם
 בפרשה

1. משקלו של נזם הזָהב
2. מאָבק צמוד
3. תאָרו של אַליעזר בַּפְרָשָה

1. מְקוּם מְגוּרֵי רְבֵקָה

2. שְׁנֵי צְמִידִים לְשֵׁתֵי הַלַּחֹת

3. תְּכָשִׁיט הַמְזָכָר בַּפְרָשָה

1. בעל חיים המְזָכָר בַּפְרָשָה
2. אחת מְבִנוֹת שְׂאוֹל/אַמְנֵם - מהסוּף לַהַתְחַלָּה
3. אחי רְבֵקָה

בקצרה... לַיָּמֵי מַנְשֵׁי קַלְנֵיץ

עץ הקקאו גדל ליד נהר האַמְזוֹנַס בְּדְרוֹם אַמְרִיקָה בְּתַנְאֵי חם וְלַחֹת. עץ הקקאו גדל על עץ קטן, וְצָרִיף הַמוֹן שֶׁמֶשׁ.

הוא גדל ב"תרמיל", שבו יש בין 30 ל-50 פולים הדומים לשקדים.

הקקאו הגיע למרכז אמריקה במאה ה-1 על ידי בני שבט ה"מאָיָה". אז הָיָה מוּצָר יָקָר, וְסִמְלֵי לְעֵשִׂירוֹת. עד כְּדֵי כֶּף שְׁבָמָאָה ה-10, שֶׁמֶשׁוּ הַפּוֹלִים כְּכֶסֶף.

כְּאִשֶׁר הַכּוֹבָשִׁים הַסְּפָרְדִים הִגִּיעוּ לְמִקְסִיקוֹ, הֵם הֵבִיאוּ אֶת הַקְּקָאוֹ לְסִפְרָד שֶׁם הוּא נִשְׁמָר בְּסוּד. רק אַחֲרֵי 100 שָׁנָה הוּבָא הַקְּקָאוֹ לְצִרְפָּת, כְּאִשֶׁר בֵּיתוֹ שֶׁל מֶלֶךְ סִפְרָד הִתְחַתְּנָה עִם בְּנוֹ שֶׁל מֶלֶךְ צִרְפָּת, שֶׁם זָכוּ הַפּוֹלִים לְפּוֹפּוּלָרִיוֹת רַבָּה.

הקקאו

ר' אברמי גבירץ

פרק שישי

בעקבות האיש הענק

הרגשתי שוב, הרגשה טובה כזו, שרק אני זה שמבין מה צריך לעשות כאן. לא עניתי לשלומי, ורק הבטתי במנחם והנחתי לו לענות במקומי.

מנחם אמר בקול רגוע: "אנחנו נתן לנחומי לעשות מה שהוא מבין". הרגשתי כאלו הראש שלי מתמלא בבת אחת בהמון סקריות צבעוניות טעימות... מנחם המשיך: "שלומי ויצחקי ינסו להצליח בדרך של נחומי ולשאל משהו את האיש שלוקח את יורי, נראה איך הוא יתיחס".

בסוף היום, האיש הענק הגיע ויורי הלך אחריו. יצחקי ושלומי המתינו ליד האוטו, יורי כמעט נכנס כבר, יצחקי שאל את האיש מה השעה. האיש התכופף לעבר יצחקי והביט בו מקרוב לרגע, טרק את הדלת אחרי יורי, מהר לעבר מושב הנהג ונסע במהירות.

יצחקי נשאר עומד המום. ושלומי בינתיים חזר במהירות לקרבת הכניסה לבנין. "האיש הזה רשע והוא חוטף את יורי" אמר לי שלומי מתנשף. הלב שלי דפק קצת, למרות שלא הייתי קרוב אליהם, אבל הרגשתי צורך להרגיע, "תן לי מחר בבקר" אמרתי.

למחרת בבקר, המתנתי בכניסה לבנין, האיש שהביא את יורי נסה להוציא את הכפפה מהיד שלו, כדי לפתח את ידית הדלת. מהרתי ופתחתי בשבילו את הדלת ואמרתי בחייוך 'בקר טוב'.

הוא הביט בי בעינים שחרות גדולות, הנהן קלות בראשו ואמר לי בחייוך קל, "תודה".

עוד נצחון קטן של נחומי, לפתח בו יום חדש...

לא נורא, זה נצחון קטן שיביא למשהו גדול יותר בהמשך.

לפני סוף השעור, נשארה לי שאלה אחרונה שבכונה לא כתבתי. המורה הודיעה לי שאני לא יוצא להפסקה עד שלא אסיים. רגע אחד לפני הצלצול, פניתי שוב ליורי ובקשתי שיעזור לי להבין מה צריך לכתב. מזוית העין, ראיתי כיצד מנחם, שלומי ויצחקי מביטים בדריכות לראות מה יורי יעשה.

הצלצול התחיל, יורי שתק ואז... הוא החל בקול רגיל לחלוטין להסביר לי ברוסית את מה שצריך לעשות. מנחם ויצחקי נשארו בפתח ונעמדו קרוב לשלחן שלנו, יורי הביט בהם לרגע ועצר. הם ברחו מיד מהכתה והוא נשאר אתי עד שסימתי לכתב. ידעתי שזה לא הזמן פתאום לשאל אותו ממש שאלות ולבקש ממנו שיספר על עצמו. רק אמרתי לו 'תודה' בהתלהבות וראיתי חייוך קטן בקצה הפה שלו.

כל החבורה המתינו לי בקצה המסדרון בדריכות. הרגשתי חשוב לרגע והלכתי קצת יותר לאט בכונה...

"הוא לא רובוט" אמרתי, "הוא לא אדם, וגם לא כלב נושף..."

"איך הצלחת?" שאל יצחקי.

"זה לא מסבך" עניתי, "כל אחד רוצה להרגיש שהוא עוזר, וכל אחד יכל לעזור וככה נוצר קרוב. דרך עזרה". האמת היא שהתפונתי קצת 'לעקף' אותם, אבל לא הבחנתי שמישהו מהם הבין.

"אז תברר אם הוא מרגל, ומי זה האיש המפחיד שלוקח אותו ונוכל להיות רגועים", אמר שלומי במהירות.

לפני שנכנסנו לשעור רוסית, שלומי אמר לי: "אל תשכח שאנחנו מדברים אתך על זה, רק בגלל שאתה יושב ליד יורי..."

הרגשתי כעס גדול בבת אחת בלב. מי זה 'אנחנו'? מה הוא חושב, שכלם שוים משהו ונחומי לא? תוך מספר שניות שכחתי מזה כי כבר השעור התחיל.

האמת היא, חשבתי לעצמי שבאמת אני לא כמותם. הרגשתי חזק מאד בלב, שדוקא אני יצליח לפתור את התעלומה של יורי, כי אני יותר מבין אנשים. אני תמיד יודע יותר להקשיב, ולאהב לחשב מה האחרים חושבים ומרגישים.

אינטימיות

ועכשו זה הזמן שלי להוכיח את זה.

שברתי בכונה את קצה העפרון שלי והפסקתי לכתב. המורה גערה בי, אמרתי לה שאין לי מחדד והסתכלתי על יורי. הוא עצר לרגע והביט בי בעינים כחלות רגועות. שאלתי אותו אם יש לו מחדד, הוא הוציא במהירות מחדד ונתן לי. אמרתי לו תודה בחייוך גדול, הפנים שלו נשארו רגילות לחלוטין והוא חזר לעבד בצד שלו.

Духовная пицца на каждый день

истинном
понимании, что
каждый день — это день, который ...»

Действительно, в том факте, что «Гайом йом» выглядит очень скромно, и это книга маленького формата («сеферл»), очень непритязательная внешне — заложено важное сообщение: так и должен выглядеть хасид — внешне небольшой и скромным, внутри полным и глубоким!

Р. Раяц и сам изучал «Гайом йом» каждый день, и даже показывал несколько раз, как следует «жить» в этот день. Также и в хасидской общине со временем вошло в обычай углубленно изучать этот сборник. Однажды на хасидском собрании, посвящённом празднику Шавуот 5703 года, р. Раяц сказал в своём выступлении, что те, кто изучают каждый день урок «Гайом йом» (то есть урок ХиГаС на каждый день) теперь совершенно иным путём смогут идти к обретению Торы!

В хасидской общине

Появление сборника «Гайом йом» «вызвало великую радость в хасидском мире», как выразился Ребе в своем письме. Вся община обрела в нем кладовые новых открытий и набросилась на него, как человек, нашедший драгоценный клад. Хасиды ХаБаДа — по свидетельству р. Ицхака-Давида Гронера — сразу вспомнили об удививших их тогда, почти три года назад, словах р. Раяц о достоинстве «сборника» и о великолепии того неизданного собрания, которое у него имеется и ясно они поняли, что этот скромный сборник без сомнения воплотил собой «что-то единственное в своем роде».

Сам Ребе, который знал об удивительных свойствах — возможно даже скрытых — этих святых высказываний, распорядился распространять этот сборник всеми возможными путями. Через много лет после тех событий, в 5748 (1988) году, Ребе говорил: «Уважаемый мой тесть, адмор, велел мне печатать и распространять

«Гайом йом» с максимальной активностью».

«Мой брат прислал мне свою первую книгу!»

Рассказывает р. Йоэль Каган: «Ребе имел обычай периодически посылать своему брату, р. Исраэлю-Арье-Лейбу, благословенна память о нем, который проживал в Святой земле, книги различных сборников из тех, что издавались под его редакцией в издательстве «Кеґос». Не один раз случалось, что р. Исраэль-Арье-Лейб был первым, в руках кого оказывались свежие издания «Кеґос», и он делился ими с хасидской общиной Тель-Авива — города, где он проживал.

Однажды в 5703 (1943) году р. Лейб пришёл, держа в руке маленький сборник и пританцовывая от радости и возбуждения. Удивлённые хасиды не находили объяснения его странному поведению. «Мой брат прислал мне свою первую книгу!» — радостно сообщил им р. Лейб.

Спустя некоторое время он вдруг расстроился и поник. «Что случилось?» — стали расспрашивать его. Р. Лейб вздохнул и отозвался с сожалением в голосе: «Очень жаль, что мир не знает, что скрыто в этой книге!»

В другой раз он выразился о книге такими словами: «Я всегда знал, что у моего брата светлая голова, но чтобы до такой степени?!»

И так р. Раяц писал в своем письме: «[сборник] содержит в себе дух чистоты, проникающий [со страниц] ежедневника в сердца молодых людей».

Часть вторая

р. Й. Дальвин,
пер. Э. Альтшулера

В прошлом номере «Ахайаль» была опубликована статья, рассказывающая предысторию написания книги «Гайом йом». Читатель уже знает, что работу по подготовке книги р. Раяц возложил на своего зятя адмора р. Менахна-Медла, который только что спасся из пекла Второй Мировой войны, охватившей Европу. В этом номере публикуется продолжение истории этого особенного сборника, который стремительно покорил хабадский мир. Кто дал ему имя «Гайом йом»? Почему он был напечатан в формате небольшой книжки?

Выход книги в свет

Как уже известно читателю, на исходе праздника йуд-тет (19) кислева р. Раяц написал особенное письмо своему зятю — будущему Ребе, и в нем подробно изложил свою просьбу по подготовке «необычного сборника» — книги «Гайом йом», которая вышла в формате ежедневника, и включала в себя уроки ХиТаС(т) (сокр. от Хумаш—Тора, Тегилим—Псалмы, Тания), которые только тогда стали подучать широкое распространение, а также обычаи хасидов ХаБаДа, короткие высказывания из хасидского учения, описания хасидского образа жизни, распределённые на каждый день года.

Даже название сборнику ребе Раяц уже выбрал сам, как он выразился в письме: «Этот ежедневник будет назван “Гайом йом”. Этот ежедневник — свет посеянный для хасидов ХаБаДа».

Адмор р. Менахем-Мендл немедленно приступил к воплощению задумки р. Раяц. Он собирал и подбирал «жемчужину» за «жемчужиной» из сотен и тысяч бесед и агадот (преданий), которые были ему доступны, но многое из содержания этой книги было почерпнуто из личной коллекции записей — Ребе редактировал устные высказывания в специфической манере, единственной в своем роде.

Через много лет Ребе так рассказывал об этой книге: «Этот сеферл (маленькая книжка – идиш.), который был напечатан при жизни главы нашего поколения, представлялся ему в мельчайших подробностях!» (Запись хасидских собраний 5749 (1988) года, 2 часть). И действительно, за несколько лет до того, как сборник «Гайом йом» увидел свет, еще в рукописи Ребе можно было увидеть, что возле каждой фразы рукой адмора

р. Раяц сделаны записи уроков ХиТаС так, как это известно сейчас нам.

Почти три месяца наш Ребе кропотливо работал над подготовкой сборника к печати, что стоило ему тяжелых усилий или «больших хлопот» (по его выражению в письме), и вот, накануне 11 нисана 5703 (1943), сборник увидел свет.

Об отношении р. Раяц к сборнику «Гайом йом»

Когда сборник «Гайом йом», наконец, оказался в руках ребе Раяца, он очень обрадовался ему. Когда хасид р. Шломо-Агарон Казарновский передал ему сборник, только что вышедший из-под печатного пресса, Ребе сказал ему взволнованно: «В этом сборнике — духовная пища на каждый день!»

И действительно, р. Раяц питал к этому сборнику особую симпатию, и не скрывал этого от общины.

В письме одному из хасидов, он возносил в хвалах сборник и его редактора адмора р. Менахема-Мендла:

«Несомненно, вы уже получили книгу «Гайом йом» [изданную] в маленьком формате — соответственно тому каким хасид должен быть в собственных глазах — но до предела наполненный жемчужинами и драгоценными камнями из великих сокровищниц. Это изделие, с Божьей помощью, получилось качественно, подлинно по-хасидски. Всевышний [одарил] милостью моего зятя гаона р. Менахема-Мендла Шлита, да не будет на нём дурного глаза, чтобы он смог построить этот великолепный хасидский «дворец» с 383 комнатами, так что «изо дня в день ведётся рассказ» (Тегилим, 19:3) — каждый день говорит о чем-то. Это и есть «Гайом йом» в его

